

maandag 18 maart 2019

HANDELINGEN 17 : 22-26

22 Paulus richtte zich tot de leden van de Areopagus en zei: 'Atheners, ik heb gezien hoe buitengewoon godsdienstig u in ieder opzicht bent. 23 Want toen ik in de stad rondliep en alles wat u vereert nauwlettend in ogenschouw nam, ontdekte ik ook een altaar met het opschrift: "Aan de onbekende god". Wat u vereert zonder het te kennen, dat kom ik u verkondigen. 24 De God die de wereld heeft gemaakt en alles wat er leeft, Hij die over hemel en aarde heerst, woont niet in door mensenhanden gemaakte tempels. 25 Hij laat zich ook niet bedienen door mensenhanden alsof er nog iets is dat Hij nodig heeft, Hij die zelf aan iedereen leven en adem en al het andere schenkt. 26 Uit één mens heeft hij de hele mensheid gemaakt, die hij over de hele aarde heeft verspreid; voor elk volk heeft hij een tijdperk vastgesteld en hij heeft de grenzen van hun woongebied bepaald.

De uitnodiging om op de Areopagus te spreken laat Paulus niet aan zich voorbijgaan. Want hij weet dat al die nieuwtjesjagers in Athene alleen behouden kunnen worden door Jezus Christus.

Paulus heeft eerst goed rondgekeken. Hij wil weten wat de mensen in Athene bezighoudt. Is dat ook voor ons niet een belangrijk punt, als wij anderen de boodschap van Gods liefde willen vertellen? Dan is het ook nodig rond te kijken en te zien waar mensen om ons heen mee bezig zijn. Waar maken ze zich zorgen over? Wat vinden ze belangrijk? Krampachtigheid is er genoeg in onze samenleving. Zoek een aangrijpingspunt om het goede nieuws van Gods liefde te brengen.

Athene een mooie stad en centrum van de beschaving. Maar tegelijk ontdekt Paulus ook een enorme leegte. Het grote aanbod van goden en denkrichtingen geeft geen voldoening. Men blijft daar zoeken naar nieuwe dingen. En in die stad, die vol is van prestaties van de mens, daar wil hij spreken over de grote daden van God. Centraal in de toespraak van Paulus staat de bevestiging van het bestaan van God de schepper die aan de oorsprong van alles staat en van wie alles en iedereen afhankelijk is.

+++++

dinsdag 19 maart 2019

HANDELINGEN 17 : 27-31

27 Het was Gods bedoeling dat ze hem zouden zoeken en hem al tastend zouden kunnen vinden, aangezien hij van niemand van ons ver weg is. 28 Want in hem leven wij, bewegen wij en zijn wij. Of, zoals ook enkele van uw eigen dichters hebben gezegd: "Uit hem komen ook wij voort." 29 Maar als wij dan uit God voortkomen, mogen we niet denken dat het goddelijke gelijk is aan een beeld van goud of zilver of steen, het werk van een ambachtsman, door mensen bedacht. 30 God slaat echter geen acht op de tijd waarin men hem niet kende, maar roept nu overal de mensen op om een nieuw leven te beginnen, 31 want hij heeft bepaald dat er een dag komt waarop hij een rechtvaardig oordeel over de mensheid zal laten vellen door een man die hij voor dat doel heeft aangewezen. Het bewijs dat het om deze man gaat, heeft hij geleverd door hem uit de dood te doen opstaan.'

De Grieken in Athene vonden het geweldig belangrijk de goden tevreden te stellen. Als de goden gunstig gestemd zouden zijn, dan waren ze goed voor de mensen. Omdat je nooit wist dat je een god oversloeg, was daar ook een altaar voor de onbekende god. Wat een angst en krampachtigheid moet er zijn als je zo'n altaar hebt staan.

Paulus laat zien wie die onbekende god is. Als de onbekende god bekend wordt, dan is hij niet meer beangstigend. Het is de God die er altijd al was en door wie alles bestaat. God heeft de mensen niet nodig, maar de mensen hebben God nodig (vs. 25).

In het licht van deze waarheid wordt de afgoderij van de Atheners bloot gelegd en roept Paulus hen op tot inkeer, een nieuw leven te beginnen en de komst van de rechter af te wachten, die over ieder mens zal oordelen. Paulus noemt hier aan het slot van zijn toespraak het laatste oordeel. Jezus die de dood heeft overwonnen, zal het laatste oordeel vellen over de mensheid.

woensdag 20 maart 2019

HANDELINGEN 17 : 31-33

31 God heeft bepaald dat er een dag komt waarop Hij een rechtvaardig oordeel over de mensheid zal laten vellen door een man die Hij voor dat doel heeft aangewezen. Het bewijs dat het om deze man gaat, heeft Hij geleverd door hem uit de dood te doen opstaan.' 32 Toen ze hoorden van een opstanding van de doden dreven sommigen daar de spot mee, terwijl anderen zeiden: 'Daarover moet u ons een andere keer nog maar eens vertellen.' 33 Zo vertrok Paulus uit hun midden.

Kennelijk komt Paulus best wel interessant over voor die Atheners. Zeker zolang hij in algemene zin spreekt. Maar als Paulus wat zegt over Jezus en de opstanding, dan is het mis. Sommigen halen de schouders op. Anderen spotten er mee en zeggen: volgende keer maar eens verder, Paulus!

Typierend dat niet het noemen van het 'laatste oordeel' een afwijzende reactie oproept, maar het opstaan uit de dood. Dat kan immers niet, volgens beschaafdheid. Zo horen we dat vandaag toch ook? Er kan best wel 'iets' zijn. Een hogere macht of iets na dit leven. Misschien ook nog wel een zekere rechtszitting over wat in dit leven is misgegaan. Maar wat zeker niet kan is dat doden opstaan. Ook vandaag wordt dit zelfs door zich christen noemende theologen niet (meer) geaccepteerd en is de opstanding van Christus volgens hun verstand (en de natuurwetenschap) onmogelijk. Niet het Woord van God geeft zekerheid voor de waarheid, maar het menselijke verstand. Het gevolg hiervan is dat datgene wat in de Bijbel staat en wat niet met het verstand te rijmen is of ons niet past, niet aanvaard kan worden. Dus dat Christus daadwerkelijk is opgestaan uit de dood, kan niet echt gebeurd zijn. En zo is de verklaring ontstaan dat dit op een andere manier 'waar' moet zijn. Bijvoorbeeld dat het betekent dat de Here Jezus in de harten van de discipelen is opgestaan. Op deze manier kun je van de opstanding van Christus zeggen: 'Het is wel waar, maar niet echt gebeurd'.

Zo botst het evangelie als woord van leven altijd weer op het heidendom, want daar heeft de dood het laatste woord.

+++++

donderdag 21 maart 2019

HANDELINGEN 17 : 32-34

32 Toen ze hoorden van een opstanding van de doden dreven sommigen daar de spot mee. 33 Zo vertrok Paulus uit hun midden. 34 Toch sloten enkelen zich bij hem aan en aanvaardden het geloof, onder wie ook een Areopagiet, Dionysius, een vrouw die Damaris heette en nog een aantal anderen.

We leven nu in een periode op weg naar het Paasfeest. En welk feest is groter? De Heer is opgestaan, nu vangt het nieuwe leven aan! Maar het geloof dat hoopt op de opstanding is kwetsbaar. Het wordt niet gewaardeerd, daar wordt de spot mee gedreven. Vooral door de weldenkende mens die niets anders weet dan de dood te aanvaarden en de opstanding te ontkennen. Voor het gezonde verstand is de opstanding bespottelijk. Dat was al in de tijd van Paulus in Athene. Ook toen kwam het van weldenkende mensen, die wel graag nieuwtjes wilden weten en nieuws wilden horen. Alleen het grote nieuws van de opstanding gaat elk bevattingsvermogen te boven. Het vraagt alleen om geloof. Het echte geloof. En dat geloof aanvaardde (notabene een Areopagiet!) Dionysius en anderen met hem.

In die stad, waar geen woningnood is voor de goden, is vooralsnog geen plaats voor de levende God. Maar God komt wel wonen in het hart van Dionysius, die vooraanstaande man uit de hoge kringen van Athene. Dionysius sluit zich aan bij Paulus. Toch wel een dappere beslissing voor zo'n man. Hij zal daarvoor wel de spot van z'n hooggeleerde collega's hebben moeten verdragen. Maar Dionysius heeft het leven gevonden in Jezus Christus. Het was het beste nieuws dat hij ooit te horen kreeg.

vrijdag 22 maart 2019

HANDELINGEN 18 : 1-3

1 Na deze gebeurtenissen verliet Paulus Athene en ging naar Korinte. 2 Daar leerde hij Aquila kennen, een Jood uit Pontus, die kort daarvoor met zijn vrouw Priscilla uit Italië was gekomen omdat Claudius had bevolen dat alle Joden Rome moesten verlaten. Paulus bracht hun een bezoek, 3 en omdat ze hetzelfde ambacht uitoefenden als hij – ze waren leerbewerker van beroep – trok hij bij hen in en ging bij hen werken.

Voor de eerste keer sinds het begin van zijn zendingsreizen brengt Paulus een lange tijd (vs. 11 anderhalf jaar) door in één van de steden waar hij het evangelie brengt, Korinthe. Het belang van de gemeente die hij in Korinthe sticht blijkt wel uit de uitgebreide briefwisseling die de apostel met de gelovigen van die stad onderhoud. Deze brieven aan Korinthe leren ons veel meer over het leven van die gemeente dan de andere brieven van Paulus over andere gemeenten in het Nieuwe Testament. Een bevel van keizer Claudius heeft de Joden uit Rome verdreven. Onder die vluchtelingen ook Aquila en Priscilla. Ze hebben zich in Korinthe gevestigd en daar hun werk weer opgepakt. Paulus, de tentenmaker, ontmoet hen eerst als collega's en hij neemt zijn oude vak weer ter hand. Waarschijnlijk ook nodig om het hoofd boven water te houden. Hun gastvrijheid zal Paulus goed hebben gedaan, zeker na alles wat hij tot dan heeft meegemaakt. Later reizen ze met hem naar Efeze en lezen we over hen in Rom. 16 als Paulus daar de groeten doet. Hij noemt hen daar: *'mijn medewerkers in de dienst aan Christus Jezus, die voor mij hun leven op het spel hebben gezet. Niet alleen ik ben hun dankbaar, maar ook alle gemeenten van de heidenen'* (Rom. 16:3,4). Paulus heeft goede herinneringen aan hen.

+++++

zaterdag 23 maart 2019

HANDELINGEN 18 : 4-8

4 Elke sabbat sprak Paulus in de synagoge en trachtte hij Joden en Grieken te overtuigen. 5 Nadat Silas en Timoteüs uit Macedonië waren aangekomen, richtte Paulus zich volledig op de verkondiging en getuigde ten overstaan van de Joden dat Jezus de Messias is. 6 Maar omdat ze zich verzetten en lasterlijke taal spraken, schudde hij het stof van zijn kleren en zei: 'U roept zelf het onheil over u af! Mij treft geen blaam. Voortaan zal ik me tot de heidenen richten.' 7 Hij verruilde de synagoge voor het huis van Titius Justus, iemand die God vereerde en wiens huis naast de synagoge stond. 8 Crispus, een leider van de synagoge, aanvaardde echter samen met al zijn huisgenoten het geloof in de Here, en ook veel Korintiërs die Paulus hadden gehoord gingen over tot het geloof en lieten zich dopen.

Vanuit het huis van Aquila en Priscilla begint het zendingswerk in Korinthe. Gesprekken bij het werk, gesprekken met klanten en op de sabbath besprekingen in de synagoge. Verder weten we dat de gemeente van Korinthe uit een aantal Joden bestaat, waaronder één of twee leiders van de synagoge, maar het grootste deel uit bekeerde heidenen tot wie Paulus zich direct in het begin van zijn verblijf in Korinthe richtte (vs 6). Deze meerderheid van niet-Joden in de gemeente verklaart grotendeels de problemen die de gemeente van Korinthe in de daarop volgende jaren zal tegenkomen. En hoewel de breuk tussen de synagoge en de gemeente voor de Joden een feit is, blijft die grens voor de Romeinse autoriteiten nog een tijd onduidelijk (vs 14-16).

Overigens opvallend dat men na de breuk gaat vergaderen in een huis dat naast de synagoge staat. Dat zou bij ons in deze tijd niet gauw gebeuren. Maar het zegt wel iets over de verhoudingen daar nl. dat de Joden die christen geworden waren kennelijk geen moeite hadden synagogegangers onder ogen te komen. Hoe dieper onze verbondenheid met de Here Jezus hoe minder angst en agressie en hoe meer we als samenbindende mensen kunnen leven.

zondag 24 maart 2019

HANDELINGEN 18 : 9-16

9 's Nachts zei de Here in een visioen tegen Paulus: 'Wees niet bang, maar blijf spreken en zwijg niet! 10 Ik sta je bij en niemand zal een vinger naar je uitsteken om je kwaad te doen, want veel mensen in deze stad behoren Mij toe.' 11 Paulus bleef anderhalf jaar in Korinte en onderrichtte de inwoners over Gods boodschap. 12 Toen Gallio proconsul van Achaje was, keerden de Joden zich echter gezamenlijk tegen Paulus en daagden hem voor het gerecht. 13 Ze namen hem mee naar Gallio en zeiden: 'Deze man haalt de mensen over om God te vereren op een wijze die in strijd is met de wet.' 14 Nog voordat Paulus daarop kon reageren, zei Gallio tegen de Joden: 'Als er sprake was van een misdrijf of een ernstige vorm van wangedrag, zou ik uw aanklacht uiteraard ontvankelijk hebben verklaard, 15 maar aangezien het een geschil betreft over woorden en namen en uw eigen wet, moet u zelf maar zien wat u doet; over die zaken wil ik geen recht spreken.' 16 En hij liet hen uit de rechtszaal verwijderen.

In Korinthe heeft Paulus een beslissing genomen. In elke stad die hij op zijn reizen aandeed was hij eerst begonnen met de prediking aan de Joden. Maar telkens bleek dat zij het evangelie van Jezus Christus afwezen. Daarom besluit Paulus voortaan zich tot de heidenen te wenden. Dat besluit wordt gezegd, want veel Korintiërs laten zich dopen. De Here staat achter Paulus, *'want veel mensen in deze stad behoren Mij toe'* (vs. 10)

Als er een nieuwe stadhouder komt (Gallio) maken de Joden van die gelegenheid gebruik Paulus aan te klagen. Maar Gallio begrijpt al snel dat Paulus geen revolutionair is, maar dat het om geestelijke zaken gaat en daar wil hij zich niet mee bemoeien. Maar daardoor gaat het evangelie van de redder van de wereld ook langs hem heen. Paulus kon zo aan het werk blijven en het evangelie van het koninkrijk blijven verkondigen. Zou Gallio later nog eens aan hem teruggedacht hebben?